

**CENTRUM STUDIÓW POSTKOLONIALNO-
POSTTOTALITARNYCH WYDZIAŁ FILOLOGICZNY UW**

**Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej
Instytut Filologii Słowiańskiej**

**we współpracy z Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-
Jeziorańskiego we Wrocławiu**

Międzynarodowa Konferencja Naukowa

OD „ZAPISU” DO ... ZAPISU HISTORII.

KULTURA POZA CENZURĄ W EUROPIE ŚRODKOWEJ

I WSCHODNIEJ W LATACH 1977-1991

Wrocław–Wojnowice, 1-2 czerwca 2017 roku

HONOROWY PATRONAT

JEGO MAGNIFICENCJI UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO

PROF. DR HAB. ADAMA JEZIERSKIEGO

Patronat Medialny: „Nowa Europa Wschodnia”

**RESEARCH CENTER FOR POSTCOLONIAL AND
POSTTOTALITARIAN STUDIES,**

**Institute of Journalism and Social Communication
Institute of Slavic Studies**

**in cooperation with Jan Nowak-Jeziorański College of Eastern Europe in
Wrocław**

International Conference

**FROM "THE RECORD" ... TO RECORDED HISTORY.
UNDERGROUND CULTURE IN CENTRAL AND
EASTERN EUROPE BETWEEN 1977 AND 1991**

Wrocław–Wojnowice, 1-2 June 2017

HONORARY PATRON

HIS MAGNIFICENCE PROF. DR HAB. ADAM JEZIEFSKI
OF THE UNIVERSITY OF WROCŁAW

Media Patron: "Nowa Europa Wschodnia"

PORZĄDEK OBRAD KONFERENCJI

CZWARTEK, 1 CZERWCA 2017 ROKU

Oratorium Marianum

Gmach Główny Uniwersytetu Wrocławskiego
pl. Uniwersytecki 1

9.00-9.30	Rejestracja uczestników konferencji
9.30-10.00	Otwarcie obrad i powitanie uczestników konferencji
10.00-11.30	Panel: Problemy ogólne kultury niezależnej i samizdatu
11.30-12.00	Przerwa na kawę
12.00-14.00	Panel: Czasopisma, inicjatywy wydawnicze
14.00-15.00	Przerwa na obiad (Hotel HP Park Plaza, ul. Drobnera 11-13)

15.00-16.00 Wyjazd do Zamku na wodzie w Wojnowicach, Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego (autobus sprzed Hotelu HP Plaza)

Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego,
Zamek na wodzie w Wojnowicach

16.00-18.00	Panel: Recepcja i granice samizdatu
18.00-18.30	Przerwa na kawę
18.30-20.00	Dyskusja panelowa: Rola w historii – znaczenie współczesne. Polityczne i etyczne dziedzictwo opozycji demokratycznej lat 60.-80. XX wieku a współczesna Europa Środkowo-Wschodnia
20.00-22.00	Uroczysta kolacja
22.00	Powrót do Wrocławia

PIĄTEK, 2 CZERWCA 2017 ROKU

Centrum Studiów Postkolonialno-Posttotalitarnych

Instytut Filologii Słowiańskiej
ul. Poczтовая 9, sala 301

9.30-11.30	Panel: Postacie i postawy
11.30-12.00	Przerwa na kawę
12.00-14.00	Panel: Literatura – szkice i portrety
14.00-15.00	Przerwa na obiad
15.00-16.30	Panel: Diagnozy i spory
16.30	Podsumowanie obrad i zamknięcie konferencji

Czas wystąpienia: 15 minut

Komitet organizacyjny: prof. zw. dr hab. Bogusław Bakula, dr hab. Agnieszka Matusiak, prof. UW, dr hab. Elżbieta Tyszkowska-Kasprzak, dr Roman Wróblewski, dr Dorota Żygadlo-Czopnik

Sekretarze konferencji: mgr Aniela Radecka, mgr Marcin Gaczkowski, Jędrzej Olejniczak.

CONFERENCE AGENDA

THURSDAY, JUNE 1 2017

Oratorium Marianum

Main Building of the University of Wrocław
pl. Uniwersytecki 1

9.00-9.30	Registration
9.30-10.00	Conference opening and welcome address
10.00-11.30	Panel: General issues in independent culture and samizdat
11.30-12.00	Coffee break
12.00-14.00	Panel: Journals and publishing initiatives
14.00-15.00	Lunch break (Hotel HP Park Plaza, ul. Drobnera 11-13)

15.00-16.00 Departure to Zamek na wodzie in Wojnowice, Jan Nowak-Jeziorański College of Eastern Europe (bus leaves from the front entrance of HP Plaza Hotel)

Jan Nowak-Jeziorański College of Eastern Europe, Zamek na wodzie in Wojnowice

16.00-18.00	Panel: The reception and the limits of Samizdat
18.00-18.30	Coffee Break
18.30-20.00	Panel discussion: Historical role and contemporary meaning. Political and ethical legacy of the democratic opposition of the 60s-80s in the eyes of contemporary East-Central Europe.
20.00-22.00	Conference dinner
22.00	Return to Wrocław

FRIDAY, JUNE 2 2017

Research Center for Postcolonial and Posttotalitarian Studies

Institute of Slavic Studies
ul. Pocztowa 9, room 301

9.30-11.30	Panel: Characters and attitudes
11.30-12.00	Coffee break
12.00-14.00	Panel: Literature - sketches and portrayals
14.00-15.00	Lunch Break
15.00-16.30	Panel: Diagnoses and conflicts
16.30	Summing-up discussion and conference closing

Time for speech/presentation: 15 minutes.

Organising Committee: prof. zw. dr hab. Bogusław Bakula, dr hab. Agnieszka Matusiak, prof. UW, dr hab. Elżbieta Tyszkowska-Kasprzak, dr Roman Wróblewski, dr Dorota Żygadło-Czopnik.

Conference Secretaries: mgr Anieli Radecka, mgr Marcin Gaczkowski, mgr Jędrzej Olejniczak.

Czwartek, 1 czerwca 2017 r.

Oratorium Marianum,

Gmach Główny Uniwersytetu Wrocławskiego,

pl. Uniwersytecki 1

Rejestracja uczestników konferencji: godz. 9.00- 9.30.

Otwarcie konferencji: godz. 9.30

Powitanie:

Kierownik CSPP dr hab. Agnieszka Matusiak, prof. UWr.

Otwarcie konferencji:

JM Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego prof. dr hab. Adam Jeziński,

Dziekan Wydziału Filologicznego UWr dr hab. Marcin Cieński, prof. UWr

Dyrektor IFS dr hab. Michał Sarnowski, prof. UWr

Dyrektor IDiKS dr hab. Arkadiusz Lewicki, prof. UWr

Prezes KEW im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego Jan Andrzej Dąbrowski

Sesja plenarna

10.00 - 11.30 Problemy ogólne kultury niezależnej i samizdatu

Moderator: prof. zw. dr hab. Bogusław Bakula

Dr Jan Olaszek (Warszawa) – Historia samizdatu – próba syntezy.

Dr hab. Izabela Kowalska-Paszt, prof. USz (Szczecin) – Radziecka kultura nieoficjalna (1946-1985). Prolegomena.

Prof. dr hab. Lydmyła Tarnaszyńska (Kijów) – Format aktywności: modeli prysutnosti szistdesiatynikiw u postkolonialnemu sociokulturnomu prostori Ukrainy// Формат активності: моделі присутності шістдесятників у постколоніальному соціокультурному просторі України.

Prof. dr hab. Mária Bátorová (Bratysława) – Alternatívna existencia umienia vo "vnútornej emigrácii" v slovenskej časti Československa v rokoch 1977 – 1989.

Dr Noémi Kertész (Miskolc) – Strategie wydawnicze pisarzy węgierskich w latach osiemdziesiątych.

11.30-12.00 Przerwa na kawę

12.00- 14.00 Czasopisma, inicjatywy wydawnicze

Moderator: dr hab. Jerzy Kandziora, prof. PAN

Dr Alena Přebáňová (Praga) – Czeskie samizdatowe czasopisma o tematyce literackiej i kulturalnej w latach 70. i 80. XX wieku.

Dr hab. Libor Martinek, prof. UWrocław (Wrocław) – Samizdatové edice na Severní Moravě a osudy šířitelů samizdatu.

Prof. dr hab. Mieczysław Dąbrowski (Warszawa) – „Zeszyty Literackie”: numer pierwszy (i kilka następnych). Projekt lektury.

Prof. dr hab. Sierhej Kowalou (Lublin) – Nowa europeizacja: pismo-samizdat „Literatura” Stowarzyszenia Młodych Literatów „Tutejsi”.

Mgr Józef Śreniowski (Łódź) – Publiczność czytająca II obieg – problem skali.

14.00-15.00 Przerwa na obiad

Hotel HP Park Plaza, ul. Drobnera 11-13, Wrocław

Sesja w Zamku na wodzie w Wojnowicach, KEW

16.00-18.00 Recepcja i granice samizdatu

Moderator: dr hab. Lajos Pálfalvi

Prof. dr hab. Andriej Bazylewski (Moskwa) – Chwiejne granice samizdatu (casus – wydawnictwo Wahazar).

Prof. dr hab. Algis Kalėda (Wilno) – Recepcja polskiej literatury niezależnej na Litwie.

Dr hab. Elżbieta Tyszkowska-Kasprzak (Wrocław) – Artyści niezależni w filmach Andrieja Zagdanskiego.

Dr Miron Pukan (Preszów) – Dekomponované inscenačné projekty v Ukrajinškom Narodnom Divadle Alexandra Duchnoviča v Prešove ako výraz nezávislej kultúry.

Dr hab. Jerzy Kandziora, prof. PAN (Poznań) – Kłasyka w drugim obiegu: przypadek Stefana Żeromskiego.

Dr hab. Andrzej Polak (Sosnowiec) – Poza cenzurą. O pewnym aspekcie twórczości braci Strugackich.

18.00-18.30 Przerwa na kawę

18.30-20.00

Otwarta dyskusja panelowa: Rola w historii – znaczenie współczesne. Polityczne i etyczne dziedzictwo opozycji demokratycznej lat 60.-80. XX wieku a współczesna Europa Środkowo-Wschodnia.

Moderują: prof. Andriej Bazylewski, prof. Algis Kalėda, Jan Andrzej Dąbrowski, dr Roman Wróblewski

Dyskutanci: Petruška Šustrová, Petr Pospíchal, Andrzej Jagodziński, prof. dr hab. Jan Waszkiewicz, prof. dr hab. Andrzej Malkiewicz, dr hab. Konrad Tatarowski, prof. UŁ, Julian Golak

oraz pozostali uczestnicy konferencji i goście.

20.00-22.00 Uroczysta kolacja

22.00 Powrót do Wrocławia

Piątek, 2 czerwca 2017 r.

**Centrum Studiów Postkolonialno-Posttotalitarnych
Instytut Filologii Słowiańskiej UW
ul. Pocztowa 9, s. 301**

9.30- 11.30 Postaci i postawy

Moderator: dr hab. Konrad Tatarowski, prof. UŁ

Dr Monika Sidor (Lublin) – Niezależność i prawda. Kategoria wolności pisarskiej według Aleksandra Solżenicyna.

Dr Solveiga Daugirdaitė (Wilno) – Participation in Absentia of: an Editor's Activities/Endeavors in Soviet Vilnius.

Dr Imelda Vedrickaitė-Frukacz (Wilno) – Magia wiary – proza, dramaty i postawa obywatelska Algirdasa Landsbergisa.

Dr hab. Lajos Pálfalvi (Budapeszt) – Antypolityczna eseistyka Györgya Konrada.

Dr Tomasz Siewierski (Warszawa) – Przemiany Marii Turlejskiej (1918-2004).

Dr Dorota Bielec (Kraków) – Intelktualista prześladowany – autobiograficzne relacje czeskich dysydentów.

Mgr Julian Golak (Kłodzko) – Zdzisław Dumański i Jan Mroczkowski- legendarni kurierzy Solidarności Polsko-Czechosłowackiej. Szlak kurierów Solidarności w Górach Złotych

11.30-12.00 Przerwa na kawę

12.00-14.00 Literatura – szkice i portrety

Moderator: prof. dr hab. Mieczysław Dąbrowski

Dr Oksana Puchońska (Kijów) – Gołos „pisla” abo Wseswit „za koljuczym drotom” w osmyslenni Myrosława Marynowycza./ Голос «після», або Всесвіт «за колючим дротом» в осмисленні Мирослава Маріновича.

Prof. dr hab. Jarosław Poliszczuk (Kijów) – Palimpsest Wasyla Stusa: na krawędzi epok i strategii tekstowych.

Dr hab. Konrad Tatarowski, prof. UŁ (Łódź) – Kontestacja i coś więcej. O twórczości Janusza Szpotańskiego (1929 – 2001).

Dr Dorota Utracka (Łódź) – Alternatywne światy wartości. Posthistoryzm i postsekularyzm w artystycznej refleksji Mariana Pankowskiego.

14.00-15.00 Przerwa na obiad (sala 312/315)

15.00-16.30 Diagnozy i spory

Moderator: dr hab. Konrad Tatarowski, prof. UŁ

Prof. dr hab. Krzysztof Brzechczyn (Poznań) – U źródeł sporu. Próba rekonstrukcji wizji programowych środowisk politycznych skupionych wokół "Głosu" i "Krytyki" w latach 1976-1980.

Dr Urszula Kowalska (Poznań) - *Następstwa będą nieprzewidywane i dalekosiężne* (Anna Šafaříková).
Karta 77 – spojrzenie z dystansu.

Mgr Weronika Czyżewska-Poncyłusz (Warszawa) – Buntownicy i obywatele. Od kultury alternatywnej i drugiego obiegu do „pisania Polski na nowo”.

Mgr Renata Nolbrzak (Łódź) – Diagnoza stanu literatury współczesnej na łamach polskich czasopism w „drugim obiegu” wydawniczym w latach 1976-1989.

16.30 Podsumowanie obrad i zamknięcie konferencji.